

KLASIFIKACE A DIAGNOSTIKA NEUROGENNÍCH PORUCH MIKCE

MUDr. Jan Krhut

Urologické oddělení, FNŠP Ostrava-Poruba

1. Úvod

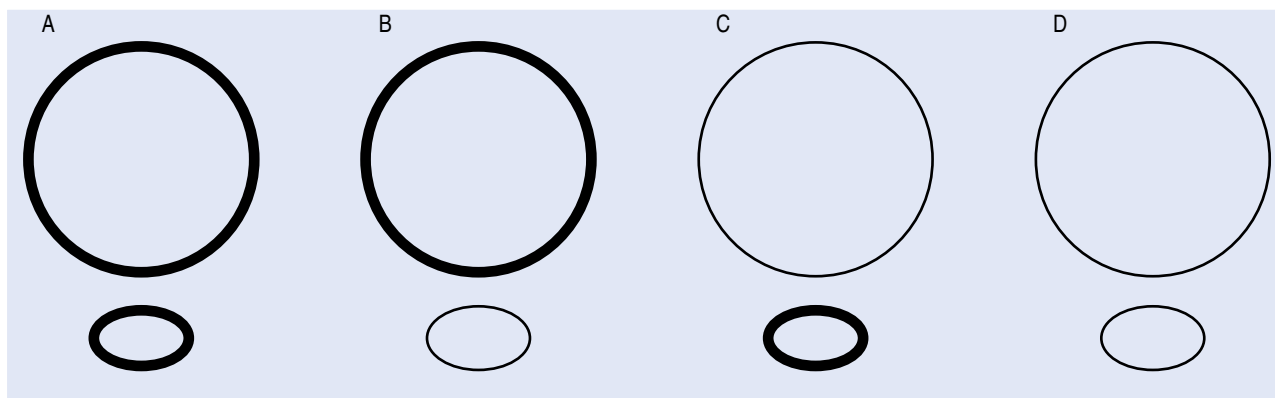
Snaha vytvořit jednotnou klasifikaci neurogenních poruch mikce se datuje již od 50. let minulého století. Autoři byli vedeni zejména snahou vytvořit klasifikaci, která by byla zároveň vodítkem při volbě terapie u individuálního pacienta. Byla však vždy komplikována množstvím možných úhlů pohledů na danou problematiku – tak vznikaly postupně klasifikace vycházející z neurologické lokalizace léze, urodynamických nálezů, z klinických projevů atd.

Obecně přijatá univerzální klasifikace dodnes chybí.

V poslední době se vedle čisté popisné klasifikace ICS (1) prosazuje v praxi stále více klasifikace Madersbacherova (2). Ta popisuje funkční stav detruzoru v kombinaci s funkčním stavem sfinkterů, resp. pánevního dna. Nezohledňuje tedy etiologii a topizaci poškození neurální kontroly mikce, vytváří však kategorie dle urodynamicko-klinického nálezu, které následně umožňují formulovat strategii léčby.

2. Madersbacherova klasifikace

	Stav		Koncept léčby
	Detruzor	Sfinkter	
Typ A	hyperaktivita	hyperaktivita	A → C
Typ B	hyperaktivita	hypoaktivita	B → D , event. B → C
Typ C	hypoaktivita	hyperaktivita	C
Typ D	hypoaktivita	hypoaktivita	D → C

3. Diagnostický postup

Diagnostický postup	Získaná informace	
anamnéza	a) všeobecná anamnéza	
	b) cílená anamnéza	• neurologická anamnéza • anamnéza mikce • anamnéza defekace • anamnéza sexuálních funkcí • anamnéza sociální
neurologické vyšetření	lokalizace léze	
neurourologické vyšetření (senzitivita v S2–5, tonus sfinkteru, sakrální reflexy)	integrita sakrálního reflexního oblouku	
laboratorní vyšetření (sérum, moč)	renální funkce, močová infekce	
mikční karta	balance tekutin, funkční kapacita měchýře, kontinence	
sonografie	morfologie horních a dolních cest močových	
rentgenová vyšetření	morfologie horních a dolních cest močových	
urodynamické / videourodynamické vyšetření	funkce dolních cest močových	
izotopové vyšetření ledvin	funkce horních cest močových	

elektrofyzilogické vyšetřovací metody
(EMG, evokované potenciály)

funkce pánevního dna, funkce spinálních nervových drah

Na základě výše uvedených diagnostických postupů lze nemocné klasifikovat do jednotlivých typů dle Madersbacherovy klasifikace a zvolit adekvátní typ léčby.

4. Cíle léčby neurogenních mikčních dysfunkcí

Cílem léčby neurogenních mikčních dysfunkcí je účinná ochrana funkce horních cest močových, dosažení (společenské) kontinence a zlepšení kvality života pacientů.

Literatura

1. Abrams P, Cardozo L, Fall M, Griffiths D, Rosier P, Ulmsten U, van Kerrebroeck P, Victor A, Wein A. The standardisation of terminology of lower urinary tract function: report from the standardisation sub-committee of the International continence society. *Neurourol Urodyn* 2002; 21: 167.
2. Madersbacher H. Blasenentleerung ohne Hilfsmittel. In: Stöhrer M, Palmtag H, Maderbacher H. *Blasenlahmung*. Thieme Stuttgart 1984.